

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія природничих дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
« 10 » 09 2014р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи медичних знань

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань

0202 Мистецтво

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність

5.02020401 Музичне мистецтво

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення Університетський коледж

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма Основи медичних знань для студентів

галузь знань 0202 Мистецтво
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність 5.02020401 Музичне мистецтво
(шифр і назва спеціальності)

„28” серпня, 2014 року - с.

Розробник: Глухенька Людмила Миколаївна,
викладач-методист циклової комісії природничих дисциплін
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії природничих дисциплін

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Глухенька Л.М.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від «5» вересня 2014 року № 1

“ 05 ” 09 2014 року Голова (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Курс:	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p>	<p>Шифр та галузь знань 0202 «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва спеціальності: 5.02020401 Музичне мистецтво</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"молодший спеціаліст"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3.</p> <p>Семестр: 5</p> <p>Аудиторні заняття: 28 години, з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>16 годин</i> Семінарські заняття: 6 год Практичні роботи: 6 год Самостійна робота: 32 години Індивідуальна робота: 8 годин Підсумковий контроль: 4 годин Вид контролю: залік.</p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Оптимальний рівень медичної підготовки педагогічного працівника є обов'язковим елементом його професійної компетентності, оскільки вчитель повинен вміти оперативно оцінити стан потерпілого або хворого учня, визначити обсяг невідкладної допомоги і без зволікань надати її дитині на місці події, з метою попередження можливих ускладнень або летального наслідку.

Основи медичних знань (ОМЗ) – нормативна навчальна дисципліна, яка вивчається з **метою** забезпечення підготовки педагога до надання невідкладної медичної допомоги в загрозованих для життя станах дітям і дорослим та проведення профілактичної роботи з питань охорони життя і здоров'я дітей.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати ситуацій та умінь надання долікарської медичної допомоги в загрозованих для життя в різних ситуаціях.

Мета курсу – розкрити закономірності росту і розвитку дітей, забезпечити оволодіння студентами знаннями про сучасні досягнення медико-біологічної науки, підготувати їх до роботи в ЗОШ та інших дитячих навчальних установах відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності молодших спеціалістів до науково-педагогічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни «Основи медичних знань» студент повинен **знати:**

- ✓ основи анатомії та фізіології організму людини та морфо-функціональні особливості організму дітей в різні вікові періоди;
- ✓ питання загальної та особистої гігієни; основні ознаки патологічних станів у дітей різного віку,
- ✓ ознаки клінічної та біологічної смерті;
- ✓ основи долікарської діагностики, класифікацію захворювань та патологічних станів;
- ✓ техніку надання долікарської допомоги в різних ситуаціях.

вміти:

володіти навичками реанімації; володіти навичками діагностики захворювань та патологічних станів (вимірювати температуру тіла, АТ, визначати та оцінювати пульс, дихання тощо); володіти технікою надання долікарської допомоги при загрозованих для життя станах: травмах, кровотечах, утопленні, задущенні, ураженнях різними хімічними і фізичними факторами та при отруєннях; володіти технікою десмургії, транспортної іммобілізації та тимчасової зупинки кровотеч, очисної клізми, застосування компресів, банок, гірчичників, мішура з льодом, ванн (місцевих та загальних), ін'єкцій, інгаляцій; вміло користуватись доступними лікарськими препаратами; володіти навичками введення доступних лікарських препаратів в організм хворого при невідкладних станах (зовнішнє, ентеральне, парентеральне); використовувати набуті знання не тільки в побуті та особистому житті, а також і в повсякденній роботі з дітьми.

У результаті вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані наступні компетентності:

- ✓ володіння знаннями про особливості будови організму в цілому, механізми роботи і регуляції різних систем і органів людського організму;

- ✓ володіння методами надання першої долікарської медичної допомоги в загрозових для життя станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, синдромі тривалого здавлення, отруєннях, переломах, кровотечах, травматичному шоку, пораненнях тощо) та при хворобах різних систем органів;
- ✓ уміння проводити заходи реанімації при зупинці дихання та кровообігу;
- ✓ здатність застосовувати знання в в навчальній і професійній діяльності;
- ✓ здатність визначати найважливіші фізіологічні показники людини;
- ✓ здатність розуміти та контролювати фізичний розвиток дітей та формування різних особливостей і рухових навичок;
- ✓ здатність обґрунтовувати правила особистої гігієни, для організації раціонального харчування, тренування організму, надання першої медичної допомоги, а також дотримання здорового життя.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Стан та охорона здоров'я дітей та підлітків.

Тема 1. Охорона здоров'я дітей. Стан здоров'я. Догляд за хворими дітьми.

Тема 2. Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.

Тема 3. Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.

Тема 4. ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення.

Тема 5. ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.

Тема 6-7. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції. Долікарська медична допомога при інфекційних захворюваннях кровоносної системи та дитячих інфекціях.

Тема 8. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках.

4. Структура навчальної дисципліни

№з\п	Назва модулів та тем	Всього	Лекції	Семінарські заняття	Практичні роботи	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I Стан та охорона здоров'я дітей та підлітків.								
1.	Охорона здоров'я дітей. Стан здоров'я. Догляд за хворими дітьми.	8	2		2		4	
2.	Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату психоневрологічних порушень у дітей.	9	2			2	5	
3.	Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.	6	2				4	
4.	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення.	10	2		2	2	4	
5.	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи.	11	2	2			5	2
	<i>Разом</i>	44	10	2	4	4	22	2
Змістовий модуль II Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.								
6. - 7.	Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції. Долікарська медична допомога при інфекційних захворюваннях кровоносної системи та дитячих інфекціях.	11	4	2		2	5	
8.	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках.	15	2	2	2		5	2
	<i>Разом</i>	28	6	4	2	4	10	2
	<i>Разом за навчальним планом</i>	72	16	6	6	8	32	4

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи медичних знань» для спеціальності «Музичне мистецтво»

Разом: 72 год., лекції – 28 год., семінарських занять – 6 год., практичних робіт – 6 год., індивідуальна робота – 8 год., самостійна робота – 32 год., підсумковий контроль – 4 год.

Тиждень							
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при захворюваннях та отруєннях.				Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при інфекційних захворюваннях, травмах і нещасних випадках.		
Кількість балів за модуль	103 бал				91 балів		
Лекції	1,2	3,4	5,6	7,8	9,10	11,12	13,14
Дати							
Теми лекцій	Охорона здоров'я дітей. Стан здоров'я. Догляд за здоровими дітьми.	Профілактика порушень слуху, зору та опорно-рухового апарату.	Попередження захворювань шкіри, гельмінтозів, педикульозу.	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях органів травлення і сечовиділення.	Основи інфекційних хвороб та попередження. Захворювання органів дихання.	Кров'яні інфекції. Дитячі інфекції.	Відкриті і закриті ушкодження м'яких тканин, кінцівок. Переломи кісток.
Теми лекцій	Догляд за хворими дітьми.	Профілактика психоневрологічних порушень у дітей.	Основні принципи застосування лікарських препаратів	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної і серцево-судинної системи.	Захворювання органів дихання. Кишкові інфекції.	Травми, їх ускладнення. Дитячий травматизм. Кровотечі в дітей та дорослих.	Долікарська медична допомога при травмах голови, шиї, хребта. Опіки, відмороження, електротравми.
Самостійна робота	табл. 6.1 (5+5 балів)	табл. 6.1 (5+5 балів)	табл. 6.1 (5+5 балів)	табл. 6.1 (5+5 балів)		табл. 6.1 (5 балів)	табл. 6.1 (5 балів)
ІНДЗ							30 балів
Види поточного контролю	Тестування (10 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)	Тестування (10 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)
Підсумковий контроль							Залік

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ДМД при захворюваннях органів травлення і сечовиділення, дихальної та серцево-судинної системи.	2
2	ДМД в загрозованих для життя станах при інфекційних захворюваннях.	2
3	ДМД в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Догляд за здоровими і хворими дітьми.	2
2	Основні принципи застосування лікарських препаратів.	2
	Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Стан здоров'я дітей та підлітків як важлива складова частина навчального процесу. Попередження дитячих захворювань. Догляд за здоровими дітьми.	4
2.	Профілактика порушень слуху, зору, опорно-рухового апарату та психоневрологічних порушень у дітей.	5
3.	Попередження захворювання шкіри, гельмінтозів та педикульозу.	4
4.	Основні принципи застосування лікарських препаратів.	4
5.	ДМД при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення, органів сечовиділення, дихальної системи та серцево-судинної системи.	5
6, 7	Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах при інфекційних захворюваннях.	5
8	Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах при травмах і нещасних випадках.	5
	Разом	32

8. Індивідуальні завдання

1. Поняття про здоров'я. Визначення здоров'я, показники. Основні фактори, що впливають на здоров'я.
2. Гігієнічні й медико-біологічні основи принципу здорового способу життя.
3. Основні принципи діагностики здоров'я, предпатології й хвороби. Діагностика індивідуального здоров'я.
4. Поняття про хвороби, етіологію, патогенез, симптоми і синдроми.
5. Значення догляду за хворими .Визначення понять «догляд за хворими», «лікування».
6. Мета й завдання долікарської допомоги при захворюваннях й отруєннях.
7. Поняття про лікарську допомогу. Лікарські препарати. Лікарські форми.
8. Види дії лікарських засобів. Реакція організму на повторне введення лікарських засобів.
9. Фактори ризику захворювань органів дихання. Вплив паління на гомеостаз. Міри профілактики.
10. Загальні скарги й ознаки при захворюваннях органів дихання.
11. Утоплення. Методи надання першої допомоги. Правила проведення реанімаційних заходів.
12. Патологія опірно-рухового апарату. Плоскостопість і його профілактика. Порухення постави.
13. Травматичні ушкодження кісток, м'язів, сухожилів. Перша допомога, догляд за хворими.
14. Переломи кісток. Надання долікарської допомоги. Транспортна іммобілізація.
15. Десмургія. Правила накладання бинтових пов'язок.
16. Кров: склад, функції. Групи крові. Переливання крові. Донорство.
17. Кровотечі й способи їхньої зупинки.
18. Методи дослідження серцево-судинної системи. Пульс. Артеріальний тиск. Значення інтегральних показників.
19. Загальні скарги й ознаки захворювань органів кровообігу.
20. Види гострої серцевої недостатності. Гостра судинна недостатність. Причини, ознаки, невідкладна допомога й організація догляду за хворими.
21. Заходи впливу на кровообіг. Постановка медичних банок, застосування гірчичників, компресів і грілок. Застосування холоду.
22. Травлення в різних відділах шлунково-кишкового тракту. Ферменти шлунково-кишкового тракту і їхнє значення.
23. Поняття про раціональне харчування. Біологічна цінність продуктів.
24. Сучасні погляди на значення білків, жирів, вуглеводів у харчуванні.
25. Вітаміни й мінеральні речовини, їх значення.
26. Загальні скарги й ознаки при захворюваннях травної системи.
27. Гострий гастрит. Причини, ознаки, перша допомога, особливості догляду за хворими. Харчування хворих.
28. Харчові отруєння бактеріальної природи. Харчові токсикоінфекції й інтоксикації. Перша допомога, догляд за хворими. Поняття про антидоти.
29. Ускладнення виразкової хвороби шлунка й 12-палої кишки. Невідкладна допомога при шлунково-кишкових кровотечах.

30. Гострий холецистит, печінкова колька. Невідкладна допомога, особливості догляду за хворими під час нападу . Дієтичне харчування.
31. Цукровий діабет. Причини, ознаки, перша допомога. Ускладнення. Особливості надання першої допомоги у разі виникнення коматозних станів.
32. Загальні заходи першої допомоги при гострих побутових отруєннях. Отруєння СДОР.
33. Побутові отруєння: чадним газом, кислотами й лугами, отрутохімікатами, алкоголем і його сурогатами. Особливості надання першої допомоги.
34. Травматичний шок. Ушкодження голови й хребта. Перша допомога, догляд за хворими.
35. Загальні ознаки захворювань сечовидільної системи.
36. Нирково-кам'яна хвороба, ниркова колька. Особливості надання першої допомоги й догляду за хворими.
37. Екологія й спадковість. Спадкоємні хвороби й пороки розвитку, причини й профілактика.
38. Хвороби, що передаються статевим шляхом, їхня діагностика, лікування, профілактика.
39. Медичні, соціальні й правові проблеми СНІД.
40. Профілактика СНІД.
41. Опіки, відмороження, електротравма. Перша допомога.
42. Сонячний і тепловий удар. Перша допомога, профілактика.
43. Асептика й антисептика.
44. Ушкодження шкіри (рани). Надання першої допомоги.
45. Поняття про інфекційний й епідемічний процес, епідемічне вогнище. Шляхи передачі інфекції.

10. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання**: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю**: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю**: модульне письмове тестування; реферат.
- **Методи самоконтролю**: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	К-ть завдань	Розрахунок	Кількість рейтингових балів
1.	Лекційні заняття (відвідування)	8	8 x 1	8
2.	Семінарська робота(відвідування)	3	3 x 1	3
3.	Практичні заняття (відвід.)	3	3 x 1	3
4.	Практична робота	3	3 x 10	30
5.	Самостійна робота	10	10 x 5	50
6.	Семінари	3	3 x 10 : 3	10
7.	Індивідуальна навчально-дослідницька	1	30	30

	робота			
8.	Поточний контроль знань	2	2 x 10	20
9.	Модульна контрольна робота	2	2 x 25	50
Підсумковий рейтинговий бал				204
Коефіцієнт			204:100	2,04

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки CTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

МОДУЛІ

Змістовий модуль 1 (лекції, семінари, самостійна робота), поточний контр.,модул.контр, тести	Змістовий модуль 2 (лекції, семінари, самостійна робота), поточний контр.,модул.контр, тести
103	91
204	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

13. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Основи медичних знань».

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Герасимів І.М., Гудима А.А., Пашко К.О., Фука М.М. Захист Вітчизни: Основи медичних знань. Підруч.для 10 кл. загально освіт.навч.закл. Рівень стандарту. – Тернопіль: Видавництво «Астон», 2010. – 352с.: іл.
2. Гудима А.А., Пашко К.О., Герасимів І.М., Фука М.М. Захист вітчизни: Підруч.для учнів 11 кл.загальноосвіт.навч.закл.(рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «основи медичних знань»). – Тернопіль: Астон, 2011. – 280с.: іл.
3. Капитонова Т.А. ОМЗ: пособие для сдачи экзаменов / Капитонова Т.А., Козлова И.С. – Свердловск: Тип-я СГУ им. Н.Г. Чернышевского. – 2004. – С. 107.
4. Косенко Я.В. Основи медичних знань: Навч.посіб.для 10-11 кл. серед.загальноосвіт.шк. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 159с.
5. Краткая медицинская энциклопедия / Под ред. Петровского Б.Б. – М.: «Медицина». – 1990. (в 3-х томах).
6. Майсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник. – 2-е вид., виправлене і доповнене. – К.: Арістей, 2004. – 592с.
7. Петриченко Т.В. Перша медична допомога: підручник. – К.: Медицина, 2007. – 248с.

Допоміжна

1. Грибан В.Г. Валеологія: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 214с.
2. Практикум з валеології. Основи долікарської допомоги, Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, вчителів та учнів /Укладачі Цимбал Н.М., Берегова О.Д. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 112с.
3. Чуприна О.В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: навч.посібник./О.В.Чуприна, Т.В.Гищак, О.В.Долинна. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 216с.

Інформаційні ресурси

1. mega.km.ru/health – велика енциклопедія Кирила і Мефодія.
2. likar.org.ua – медичний портал.